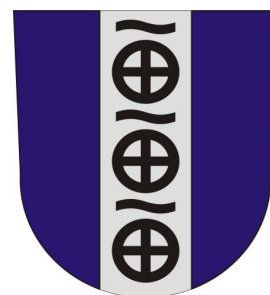

Viru-Nigula Teataja

tasuta

nr 4 (217) aprill 2017

Korraldame 11.04.2017 algusega kell 13.00 Rakvere Spordikeskuses maakonna töömessi.

Töömessi raames toimub paneeldiskussioon teemal „Kärgtöö ohud ja võimalused“ ning esindatud on 30 tööandjat, kes soovivad töötajaid värvata.

Lisaks on messil avatud karjääriala ning esindatud meie koostööpartnerid Maksu- ja Tolliamet ning Tööinspeksioon.

töömesside kodulehele www.toomess.ee.

Kai Puhasmets, Lääne-Virumaa osakond

Toimused Eestimaa talimängud

3.-5. märtsini Valgas ja Otepääl toimunud 13. Eestimaa talimängudel saavutas Viru-Nigula vald kuni 2000 elanikuga valdade arvestuses 2. koha.

Meist eespool vaid Ambla vald. Võistlustest võttis osa 49 valda, üldises pingereas koos suurte, üle 2000 elanikuga valdade seas platseerus Viru-Nigula vald suurepärasele 8. kohale.

Viru-Nigula vald osales viiel alal: males, kabes, murdmaasuusatamises, lauatennises ja juhtide võistluses.

Kõige paremini läks valla esindusel lauatennises, kus saavutati 2. koht. Meeskonnas mängisid Aleksei Nikonorov, Pekka Laidinen, Reelica Hanson, Dmitri Rakel, Sofia Viktoria Geroiskaja.

Males osalesid Kalev Pagar, Üllar Hermlin, Dmitri Derevjonko, Diana Beljajeva ja Helga Vasemägi. Male võistkond saavutas kokkuvõttes 5. koha.

Kabes võistlesid Viru-Nigula valla võistkonnas Maldon Haljas, Ervins Veitsurs, Helga Vasemägi, Markko Ehand ja Janelle Heinmets. Tublid kabetajad said kokkuvõttes 9. koha. →

Suusatamises võistlesid Gert Gordejev, Erkko Noormaa, Aivar Laanemägi, Alexandra Laanemägi, Marju Kees, Marje-Liise Sillat ja Raido Tetto. Suusatamises saavutati 24. koht. Reedel võtsin osa juhtide võistlusest, mis tõi vallale üldarvestusse 40 lisapunkti. Lääne-Virumaa valdadest olime taaskord parimad. Meile järgnesid Kardina, Tamsalu, Vinni, Väike-Maarja.

Suur tänu kõikidele osalejatele ja kaasaelajatele!

Tekst ja foto: **Raido Tetto**

VALLAVALITSUSES

10. märtsil

Täiendava sotsiaaltoetuse maksmine

Maksta täiendavat sotsiaaltoetust 50.- euro eest ühele avaldajale.

Hooldaja määramine ja hooldustoetuse maksmine

Määrata sügava puudega isikule hooldaja. Hooldajale maksta hooldajatoetust.

Viru-Nigula Kommunaal OÜ nõukogu liikmete määramine

Määrata osaiingu nõukogu liikmeteks Raido Tetto, Olav Kreen ja Arvi Paaver.

Riki, Köpi ja Forelli maaüksuste detailplaneeringu eskiisi avaliku väljapaneku korraldamine

Korraldada detailplaneeringu eskiisi avalik väljapanek alates 03.04.2017.a kuni 02.05.2017. Eskiisiga saab tutvuda Viru-Nigula Vallavalitsuses ja valla kodulehel.

Arvamusi detailplaneeringu eskiisi kohta saab esitada kirjalikult avaliku väljapaneku lõpuni Viru-Nigula vallavalitsuse kantseleisse aadressil Kirikaia 2, Viru-Nigula alevik või e-posti teel vallavalitsus@viru-nigula.ee

Huvihariduse toetamine

Tasuda kolme avaldaja liikme- või õppemaksust 50 % kuni 31.12.2017.a.

Lähiaadresside muutmine

Muuta Viru-Nigula vallas asuva 16 katastriüksuse lähiaadressid.

Katastriüksuse jagamine

Nõustuda OÜ Selja Põllumajandusele kuuluva, Linnuse külas asuva Pari katastriüksuse (pindala 8,53 ha, 90202:001:09019 jagamisega kaheks eraldi kat. üksuseks.

24. märtsil

Täiendava sotsiaaltoetuse maksmine

Maksta täiendavat sotsiaaltoetust 320,40 € eest viiele avaldajale.

Katastriüksuste jagamised

Nõustuda OÜ Rabaveere Farmile kuuluva, Kanguristi külas asuva Linnukaevu kat. üksuse jagamisega kaheks: Linnukaevu maaüksus ja Vana-Kunda tee kat. üksus

* * *

Nõustuda Tarmo Treimannile ja Jane Treimannile kuuluva Vanakaevu kat. üksuse jagamisega kaheks: Vanakaevu kat. üksus ja Vana-Kunda tee kat. üksus.

* * *

Nõustuda OÜ Selja Põllumajandusele kuuluva, Selja külas asuva Laudapõllu kat. üksuse jagamisega kaheks: Laudapõllu ja Lumeveski kat. üksus.

* * *

Nõustuda Vahur Kuressonile ja Metsakohin OÜ-le kuuluva Varudi külas asuva Vahevälja

kat. üksuse jagamisega kaheks. Moodustada Vahevälja ja Vahemetsa kat. üksused.

Arvamuse andmine jäätmeloa eelnõule

Tutvunud MTÜ Lääne-Viru Jäätme keskuse jäätmeloa ja jäätmeloa andmise korralduse eelnõuga, ei ole Viru-Nigula Vallavalitsusel vastuväiteid.

Viru-Nigula valla 2017. aasta hankeplaani kinnitamine

Kinnitada Viru-Nigula valla 2017. a hankeplaani.

Hankekomisjoni moodustamine

Moodustada 2017. a hankeplaanis sisalduvate hangete korraldamiseks hankekommisjon koosseisus: Guido Reimer, Raido Tetto, Marit Laast

Lasteaia kohamaksu tasumine

Tasuda Kunda Linnavalitsusele lasteaiakoha eest lasteaias „Kelluke“ 01.06.2017 – 31.08.2017.

INFO

Marit Laast soovis teada vallavalitsuse liikmete seisukohta, millist objekti „Teeme ära“ talgupäeval korraldada. Vallavalitsuse liikmed tegid ettepaneku kuuskede istutamiseks Vasta küla kergliiklustee äärde.

EDVARD MUNCH

Kuulus Norra ja Skandinaavia kunstnik. Sündis 12. detsembril 1863. a 120 km Oslost Løtenis.

Ilusates meestes on tihti midagi naiselikku ja nõrka. Edvard Munch oli ilus mees. Põduravõitu, kuid mitte mannetu. Tal oli iseteadlikult jõuline pea, inimesed vaatasid talle järele juba siis, kui ta polnud veel kunstnikuna nime teinud, vaatasid mitte ainult ilu vaid ka kummalise ja iseäraliku käitumise pärast. Juuksed blondid ja käharad. Laup kumer ja kõrge, silmad sinakashallid. Nina ja suu kaunilt vormitud, lõug tugev. Kasvult üle keskmise, kõhn, sporti ei harrastanud. Jättis põlise aadlimehe mulje.

Pola Gauguin on teda võrrelnud Leonardo da Vinciga – väline sarnasus, tohutu tahtejõud, lõhestunud isiksus, mis tingis maailmas raskesti kohanemist. Nad ei joondunud kellegi järgi ega jaganud elu ühegi naisega.

Nii on enam-vähem kirjas Rolf Sterenseni raamatus „Edvard Munch“. Kirjanik on suurvaimu huvitavalt lahti mõtestanud, soovitan lugeda. R. Sterensen ise oli ärimees, kunstniku üks lähedaseim inimene väheste lähedaste seas.

Ed. Munchi isa oli arst. Ema suri 33 a. tiisikusse, Edvard oli siis 5-aastane. Tal oli veel vend ja kolm õde. Suguvõsas oli palju haigusi, vanim õde Sofie suri ka tiisikusse, keskmisel ilmnesis vaimuhäired. Edvard oli tihti haige – piinasid bronhiit ja liigesevalud, närvid olid nõrgad, lähedaste surmad mõjusid rängalt.

Isa sooviks oli, et Edvard õpiks inseneriks ja hakkaks koskede energiat kasutama. Norras on palju koski. Poiss tahtis aga maalimist õppida, mispeale isa ütles: „Kunstnik olla on sama, mis elada bordellis.“ Tädi eestkostel läks Edvard ikkagi kunstikooli.

Munch ei olnud imelaps, kuid juba peale 20. eluaastat lõi ta meistriteoseid. 1886. a valmisid pildid, mis tekitasid kõmu. Üks nendest, „Haige tüdruk“, kätkes endas valusat mälestust kallist õdest. Maal tekitas vaidlusi ja arutelu, oli enamat kui ainult värvid ja jooned ning seda tööd on võrreldud poemiga surmast. Munch kartis surma, kuid läks oma kartusele vastu, alistades hirmu maalimisega.

1889. a oli esimene personaalnäitus Oslos. Ta hakkas saama kunstistipendiumi. Käis neli kuud Leon Bonnat'i kunstikoolis Pariisis. 1890. a reisis Saksamaale, Prantsusmaale, Itaaliasse. Ringi sõites olid tal alati kaasas vanad kirjad tädi

Surm haigetoas. 1893

Karenilt, kes oli andnud talle elus kõige tähtsama suunise – ja ema hüvastijätukiri.

1892. aastast kuni surmani maalits ta oma elufilosoofiat, „Elu friisi“. See on omavahel seotud piltide sari, mis kõik kokku peaksid looma pildi elust. Tähtsaima töö nimetus siinjuures on „Elu tants“.

Üht pilti selles sarjas nimetas ta „Valguse poole“. See on samm, mis koosneb üksteise kukile ronivatest alasti inimestest. Tippu jõudnud, tõstavad nad taeva poole surnukirstu.

Munchi ellusuhtumine oli sünge, eriti nooremas eas. Ta uskus üleloomulikke nähtusi, maalits oma nägemuse järgi. Uskuda või mitte, aga ta tunnustas kuud ainult täiskuuna. Joonistas ja maalits kuud sadu kordi, aga alati ümmargusena. Ühel õhtul ta ütles: „Kuhu see kuu on jäänud?“ „Kuu on seal“, näidati käega. Taevast oli poolkuu. „See ei ole kuu, kas te siis ei tea, et kuu on ümmargune“, vastas Munch.

Ed. Munch ei olnud tavaline inimene ja tavatul võib esineda veidrusi. Talle meeldis täiskuu ja võib-olla ta ei tahtnudki teadvustada, et on veel mingi teine kuu periood. Ei tea. Vanemas eas kummardas ta päikest ja valgust (nagu Gogh). Taevakehad ja loodusjõud on elusolendid, kuu on maa laps, laava maa hüübinud veri, kuuvalgusega kaasneb suguiha ja hirm, suremine tähendab vormi vahetamist. Kui kapsaussist võib liblikas saada, miks ei võiks siis inimene pärast surma kellekski saada. Kellekski, keda me ei näe. Nii ta arvas. Edvard kartis lagedat maastikku, üle tee minemist, ta ei tahtnud tagasi vaadata. Kõrgus pani pea pööritama.

1893. a sündis iselaadne ja tarretamapanev pilt. Karje, mis on praegu maailmas väga tuntud. Hirm on tehtud nähtavaks. Poiss on sillal, hoiab pead kinni, suu pärani otsekui selleks, et taluda paremini valusat heli. Taevas on veripunane. Maalimisel on kunstnik kasutanud ka pintsliivart joonte tõmbamisel. All on tekst: „Ma tundsin looduse karjet“. Pilt on muljetavaldav. „Karje“ tunnusmärkidega kruuse on poodides müügil – on see eetiline või mitte? Tegemist on siiski kunstniku šedöövriga ja kohvi juua ma sealt ei söanda.

1894. a kirjutati Munchist esimene raamat. 1896 – 97 elas ta Pariisis, toimusid näitused nii siin kui Berliinis. 1899. ostis Oslo Rahvusgalerii telmalt „Kevade“.

1902. a kaotas ta sõrmelüli. Edvardi suur mõju naistele päädis lühikest aega kestvate suhetega. Ta kartis naisi. Üks daam armus temasse, kuid Munch ei tahtnud end siduda. Kui nad tülli läksid, ähvardas tüdruk end maha lasta. Rüsseluses vajutaski päästikule ja kuul purustas Munchi ühe sõrmeliigese. Peale seda suurenes hirm naiste vastu veelgi. Tema arust olid naised välimuselt kenad, aga omamoodi verekaanid.

Ainus naine, kelle kaotusest ta üle ei saanud, oli ema. Küllap ta võis ka naisi ihaleda, kuid ta ei suutnud neid armastada. Mida enam ta midagi igatses, seda rohkem ihkas ta samal ajal vastupidist. Isiksus oli haiglaselt ja jõuliselt lõhenenud.

Arvati, et Munchi loominguga omapära on tingitud psüühiliste häirete esinemisest perekonnas, tema sisekonfliktidest ja lapsepõlves kogetust. Ta hakkas kartma, et kõik jälitavad teda. Süvenev vaimne ja füüsiline kriis viis ta 1908/09 talvel Kopenhaageni närvikliinikusse. Peale haiglat elas ta mitmes kohas oma kodumaal.

1916 ostis Oslo lähedale Ekely talu, kus elas eemaletõmbununa kuni surmani.

Ühel suvel puhkes Ekely lähedal suur tulekahju. Munch tormas kohale, lõuend ja värvikast kaasas ning hakkas maalima. Ta istus niivõrd ligidal, et pritsimees palus tal kaugemale minna. „Kas te ei näe, et ma töötan?“ Kas te oma lohviga silmapilgu oodata ei saa? Sedasi tuleb ju paljas suits?“ Hetkel ei mõelnud ta millelegi muule, kui tulekahju jäädvustamisele. „Maalimine on minu jaoks haigus ja joobumine. Haigus, millest ma lahti ei saa, joobumus, mis peab mul olema“, ütles ta.

Munchi maalitud inimesed said kriitika osaliseks. Ta nõbu, maalikunstnik Gustav Wenzel nurises:

„Sa maalid nagu siga, Edvard. Mismoodi sa käsi joonistad, need näevad välja nagu nuiad.“ „Me ei saa kõik ometi oksa ja küüsi maalida“, tuli vastus. Ütlemites oli ta vahel vaimukas ja teravmeelne, peale paari pitsi võis ka lustakaid lugusid rääkida. 1920-22 külastas Berliini, Pariisi, Itaaliat. Toimus näitus Zürichis.

Berliinis kohtus August Strindbergiga, väga lähedaseks nad ei saanud, kuid mingil moel sõpradeks küll.

Prantsuse kunstnikest oli talle eeskujuks Henry de Toulouse Lautrec (1864 – 1901) ning Gauguin. Van Goghiga oli tal erilise suhe – nad olid sarnaselt kaemusliku loominguga kütkes ja ekspressionismi rajajad.

Paul Gauguini poja Pola Gauguiniga sai hästi läbi, kutsus teda küllagi. Pola oli kirjamees, kirjutas ka Munchist.

Edvard Munch oli kuulus juba oma eluajal.

1923. toimusid näitused Berliinis ja Göteborgis, 1937. Stockholmis, 1938. Amsterdams. Ta viimaseid suuremaid töid oli autoportree (ennast maalis ta tihti). Suur osa ta loomingust oli litograafial ja puulõigetel.

1944. a 23. jaanuari lõuna paiku tundis ta end halvasti ja heitis pikali. Kell kuus õhtul uinus vaikselt, et enam mitte ärgata.

Suri südamerabandusse, aastaid oli kogunenud 80. Niipaljudest siis selle omapärase härrasmehe kohta, kes oli põhjamaade suur kunstnik sajand tagasi. Edvard Munch tundis elamisest vähe rõõmu ja talus kehvasti seltskonda, kuid armastas elu nii kirglikult, et tahtis lõpuks oma töödega üheks muutuda ja nii sajandeiks inimeste hulka jääda. See soov läks tal ka täide.

Rolf Sterensen ja Jaak Kangilaski tema raamatu järelsõnas on nii kirjutatud, et kunstnik jääb oma murede ja vaevadega lugeja südamesse, saab armsaks.

Koostamisel oli abiks ka Robert Cummingu „Kunst“.

Mingi periood Munchi loometest langes kokku teise Norra gigandi tegemistega. Edvard Grieg, nimekaim (1843 – 1907), esimene põhjamaade helilooja, kes suutis tõsta norra muusika Euroopa klassikalise kunsti tasemele. Erilise kuulsuse saavutas ta Ibseni draamale „Peer Gynt“ muusika kirjutamisega, milles omakorda särab pärl „Hommikumeleolu“.

Heili TARJAN

Jäätmete käitlemisest

Viru-Nigula aleviku olmejäätmete konteinerid on mõeldud ainult olmejäätmete ladustamiseks. See tähendab, et sinna on keelatud panna nt ehitus- ja lammutusjäätmeid, suurjäätmeid, pargi- ja aiapäätmeid (lehed, oksad, muru), vedelaid- ja ohtlike jäätmeid jne.

Viimasel ajal on jäetud konteinerite kõrvale vedelema mööblit jm suurjäätmeid, mis ilmselgelt ei kuulu olmejäätmete hulka.

Kui on tegemist puidust (põlevate) suurjäätmetega, siis võib need viia Maarja kabeli juurde, kus need

saab jürapäeva lõkkes ära põletada, kui aga mitte, siis tuleb need viia kas Piiral paiknevasse Lääne-Viru Jäätmekeskusesse või kuhugi, kus selliseid jäätmeid vastu võetakse.

Jäätmete sorteerimise ja ladustamise kohta on info olemas „Viru-Nigula valla jäätmehoolduseeskirjas“, mida saab lugeda valla kodulehelt.

Keskkonnahoiul kehtib põhimõte – saastaja maksab. See tähendab, et oma suurjäätmete käitlemise eest tuleb ise maksta.

Viru-Nigula Vallavalitsus

RAHANDUSMINISTEERIUM

2017 aasta hajaasustuse programm Lääne-Virumaal läheb käima

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Lääne-Viru maavanem kuulutas Lääne-Virumaal

hajaasustuse programmi 2017. aasta voo avatuks alates 30. märtsist 2017.

2017 aasta voo avamise aluseks on riigihalduse ministri poolt 28.märtsil 2017 allkirjastatud käskkiri nr 052, millega kehtestati hajaasustuse programmi 2017 aasta programmdokument.

Lääne-Viru maakonnas saavad taotlusi esitada Haljala, Kadrina, Laekvere, Rakke, Rakvere, Rägavere, Sõmeru, Tamsalu, Tapa, Vinni, Vihula, Viru-Nigula ja Väike-Maarja valdade hajaasustuses asuvate majapidamiste alalised elanikud.

Taotleja elukoht rahvastikuregistri alusel peab olema sama majapidamine, millele toetust taotletakse ja rahvastikuregistrikanne ei saa olla hilisem kui 01.01.2017.

Programmist toetatakse järgmisi valdkondi :

- veesüsteemid
- kanalisatsioonisüsteemid
- juurdepääsuteed
- autonoomsed elektrisüsteemid

Hajaasustuse programmi rahastatakse Eesti riigi- ja kohalike omavalitsusüksuste eelarvetest. Toetuse summast, mis on maksimaalselt 66,67% konkreetse toetusprojekti abikõlblikest kuludest, tuleb 50% riigilt ja 50% kohalikelt omavalitsustelt. Toetuse maksimaalne suurus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33,33%.

Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka ajavahemikus 2012-2016 hajaasustuse elektriprogrammist, hajaasustuse veeprogrammist ning hajaasustuse programmist saadud toetuse summa.

Taotlusi võetakse vastu alalises elukohajärgses kohalikus omavalitsuses. Taotluste esitamise lõpptähtaeg on 30. mai 2017. a.

Programmdokument, lisamaterjalid ja taotlusvormid on kättesaadavad Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse [kodulehel](#).

Maakondlik programmi kontaktisik on Lääne-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Mati Jõgi, tel 325 8010, 505 6177, e-post mati.jogi@laane-viru.maavalitsus.ee

Hajaasustuse programmi 2017. aasta voo infopäev toimub 26. aprillil 2017. a. algusega kell 15:00 Lääne-Viru maavalitsuse, F.R.Kreutzwaldi 5, Rakvere, I korruse õppeklassis (ruum nr 3) .

Viru-Nigula valla programmi kontaktisik on Marit Laast marit.laast@mail.ee tel 32 29 631

30. aprillil kell 10.00 Siberi külas

XVIII TERVISEPÄEV

- 10.00 Kogunemine Lammasmäe puhkekeskuses
 10.15 Info
 10.45 Ühispildistamine
 11.00 Start kahes grupis vahetusega:
 I grupp: jalgsi 1,5 tundi + kanuu 1,5 tundi
 II grupp: kanuu 1,5 tundi + jalgsi 1,5 tundi
 14.00 Lõunasöök, saun, II hooaja kokkuvõtete tegemine, loterii

Info ja registreerimine tel 53305730 kuni 27.04.2017

Korraldaja Viru-Nigula Hariduse Selts

Toetajad:

Kõik huvilised on oodatud. Külaring on seekord tavalisest lühem kuna osa ajast tuleb liikuda kanuuga. Lammasmäe puhkekeskuses on atraktsioonid avatud ka kohapeal lustimiseks. Saab käia saunas ja kohal on fotograaf, kes seltskondade vägitegusid jäädvustab. Lisaks tavapärasele seiklusele toimub külamatkade II hooaja kokkuvõtete tegemine ja uue hooaja kava tutvustamine. Jagatakse III hooaja kalendrid.

Eelregistreerimine vajalik, et planeerida kanuude jaotust ja kaartide ning toidu hulka!

Ene EHRENPREIS

Kasside-koerte marutaudivastane vaksineerimine on kohustuslik ning vajalik

Enel Niin, Veterinaar- ja Toiduameti marutaudivastase vaksineerimise projektijuht

Sellel kevadel täitub Eestil neli aastat ametlikult marutaudivabaks riigiks saamisest. Hoolimata sellest, et tegu on hea uudisega, on olukorral ka oma varjukül.

Viimaste aastate riiklik lemmikloomade vaksineerimise statistika kõneleb üsna selgelt, et loomaomanikud on pannud võrdusmärgi riigi marutaudivabaduse ning võimaluse vahele jätta oma lemmikloom marutaudi vastu vaksineerimata. Loomatuditõrje seaduse kohaselt on omanikul kohustus lasta oma lemmikloomale regulaarselt teha marutaudivastane vaktsiinist. See seadusepügal ei ole ajale jalgu jäänud.

Kahjuks ei ole nakkushaiguse vabadus kunagi miski, mis on iseenesestmõistetav. Eriti vähepüsivaks võib osutuda eeldus jääda selles surmavaimast nakkushaigusest kestvalt puutumata põhjusel, et marutaudi võivad nakatada kõik loomaliigid. Lisaks tuleb arvestada, et haigustekitaja põhiliseks laialikandjateks Euroopa regioonis on metsloomad, täpsemalt rebased ja kährikud, kellel pole riigipiirist sooja ega külma. Eesti vahetus naaberriigis, Venemaal, on haigustekitaja laialt levinud. Marutaudivastane põhjustatud surmajuhtumid on piiri taga loomade hulgas tavapärased ning surmajuhtumid inimeste hulgas ei ole haruldased.

Harvad ei olukorrad, kus lemmikloom võetakse endale kas plaanitult või vahel ka spontaanselt reisile sattudes võõrast riigist.

Nõuetekohaselt marutaudi vastu vaksineerimata ning haigestunud lemmikloomaga on samuti võimalik haigus pikkade vahemaade tagant →

Eestisse sisse tuua ning seda on mitmes riigis ka juhtunud. Marutaud on haigus, mis on endiselt kõikidel mandritel levinud, nakkusest on puutumata vaid Austraalia. Seega tegelikkuses on meie riigi marutaudivabadus väga habras. Marutaud on nakkusohtlik ning ühtviisi surmav nii inimestele kui loomadele. Haigusesse nakatatakse peamiselt haige looma hammustuse tagajärjel, kui sülg satub haava. Viiruse ülekande võib toimuda ka siis, kui haige looma sülg satub silma, ninna, suhu või värsele haavale. Nakatunud loom võib ise veel silmnähtavalt haige olemata nakatada suurt hulka inimesi või loomi, sest looma sülg võib haigust põhjustav viirus esineda üldjuhul 4 kuni 10, vahel isegi kuni kaks nädalat enne, kui haigusnäht ilmnevad. Maailmas sureb iga päev sadu inimesi marutaudi, kusjuures ~95% juhtudest saadi nakkus koeralt. Seega on näiliselt lihtne otsus - ma jätan oma lemmiklooma marutaudi vastu vaktsineerimata - seotud väga suure riskiga. Kuigi riik vaktsineerib ohustatud piirialadel metsloomi regulaarselt marutaudi vastu ning jälgib lemmikloomade liikumist, on need meetmed eelkõige suunatud haiguse ennetamiseks riiklikul tasandil. Oma lemmiklooma, lemmikuga kokkupuutuvaid lähedasi ning tuttavaid, samuti kõik teisi inimesi ja

loomi saab otsesest marutaudiohust säästa siiski vaid iga loomaomanik ise. Marutaud on küll surmav, aga täiel määral ennetatav. Haiguse ärahoidmiseks ei ole vaja teha muud, kui pöörduda loomaarsti poole ning lasta vähemalt kord kahe aasta jooksul kass või koer marutaudi vastu vaktsineerida.

Selleks, et sina ei peaks kunagi olema samas olukorras nagu plakatil kirjeldatud koera omanik, vaktsineeri oma lemmikloom!

Marutaud on 99,9% surmav, kuid 100% ennetatav. Vaktsineerimine on ainus kaitse marutaudi vastu! Vaktsineeri oma koera ja kassi regulaarselt marutaudi vastu. Tee seda vähemalt üks kord kahe aasta jooksul!

Ära lase oma loomi hulkuma!

Välgi kokkupuuteid võõraste kodu- ja metsloomadega.

Õpeta lastele, et võõraid kodu- ja metsloomi ei tohi puutuda, isegi kui nad näivad sõbralikud.

Kui sinu lemmikloom saab pureda, siis teavita sellest loomaaarsti.

Kui saad hammustada, pöördu kiiresti traumapunkti või perearsti poole.

Lemmikloomaga reisimisel järgi loomadega reisimise reegleid.

Südamekuu kutsub liikuma ja suhkruga piiri pidama

Tervise Arengu Instituudi eestvedamisel on taas alanud südamekuu. Aprilli jooksul toimuvad üle Eesti liikumisüritused, et meelde tuletada, kui oluline on südame-tervise hoidmiseks regulaarselt liikuda ning et südame-veresoonkonnahaigusi saab tervisliku elustiiliga ennetada. Sel aastal juhime lisaks tähelepanu ka lisatud suhkruga liigsele tarvitamisele.

Kardioloog Margus Viigimaa sõnul on erinevaid südant kahjustavaid aspekte nagu ülekaalulisus, kõrgvererõhutõbi, metaboolne sündroom ja 2. tüüpi diabeet arvesse võttes, muutunud lisatud suhkrute liigne tarbimine üheks arvestatavaks terviseriskiks.

„Liigne saadud energia ja vähene liikumine koos, viivad varem või hiljem kehakaalu tõusuni. Arvukad uuringud on näidanud, et kehakaalu tõus tõstab vererõhu väärtusi, suurendab nn halva kolesterooli ja vähendab hea kolesterooli sisaldust veres. Kui suhkruga ainevahetus on mingil põhjusel häiritud, näiteks organism ei suuda enam toota piisavalt insuliini vm ja glükoosi tase veres on ka söögi vaheaegadel soovituselt kõrgem, siis see omakorda hakkab kahjustama veresoonte seinu ja mitmeid elutähtsaid elundeid,“ ütleb Viigimaa.

Lisatud suhkrutest saadav energia ei tohiks ületada 10 protsenti kogu päevasest soovituslikust toiduenergiast. Näiteks keskmine täiskasvanud naine, kelle energiavajadus on 2000 kcal, ei tohiks lisatud suhkruid tarbida rohkem kui 50 grammi päevas. Kuid täiskasvanud söövad päevas keskmiselt kaks ning lapsed ja teismelised 3-4 korda rohkem magusat kui soovituslik.

Kuigi südame-veresoonkonnahaigused on Eestis esmane suremuse ning üks peamine haigestumise põhjustaja, on suremus südamehaigustesse, eriti südame isheemiatõbedesse, pidevalt vähenenud.

Liikumisvõimalustega saab tutvuda [terviseinfo.ee kalendris](http://terviseinfo.ee/kalendris).

Lisainfo: prof Margus Viigimaa, mob 511 0070, margus.viigimaa@regionaalhaigla.ee

Maris Jakobson, Tervise Arengu Instituudi avalike suhete juht, 659 3906, 5302 2737,

maris.jakobson@tai.ee

Sünnipäevad aprillis

Elise Rätsep – 93 18.04
Robert-Valfried Roosaar - 86 02.04
Dagy Gordejev - 85 11.04
Marie Allas - 84 01.04
Ivan Klimenko – 83 28.04
Helgi Lello - 82 02.04
Heldur Sulger - 82 19.04
Heinar Eriks – 81 18.04
Vaike-Marie Küngas – 81 24.04
Asta Keskküla – 75 01.04
Palju õnne !

KULTUURISÜNDMUSED APRILLIS

13. aprillil kell 12.00 rahvamajas Viru-Nigula valla laste – ja noorte lauluvõistlus „VASTAKAD VIISID“

21. aprillil kell 20.00 JÜRIÖÖ MATK Koguneme Maarja kabeli juurde, et koos jalutada läbi mõne km pikkune rada. Oodatud on igas vanuses matkajad, peale matka saiakesed ja soe tee. Võta tõrvik kaasa !

22. aprillil kell 19.00 Kunda külaseltsi majas „NALJAKUU NALJAPÄEV“. Üles astuvad kõik kohalviibivad naljamehed, parimatele üllatused. Tantsuks Meelise bänd. Pilet 5.-, info 52 93 980 Maire

23. aprillil kell 11.00 Viru-Nigula lasteaias VALLA VÄIKELAPSE PÄEV

Balti Puurkaev OÜ teenusteks on:

• puurkaevude, maaküttegaevude puurimine, projekteerimine, vee- ja kanalisatsiooni tööd.
• Septikute, süvaveepumpade müük ja paigaldus.
Koduleht: www.baltipuurkaev.ee
e-post: info@baltipuurkaev.ee tel 521 7415.
Võimalik on taotleda ka järelmaksu.

VALLAPÄEVADE EELINFO

Reedel, 12. mail 16.30 rahvamajas “Emadepäeva kontsert”
Kell 18.00 muuseumis kodupaigapäev „Kolhoosiaega meenutades“. Kaetud ajastukohane laud.

Laupäeval, 13. mail traditsiooniline laadapäev. Toimub küpsetiste ja koduõlle konkurss. Õhtul kolhoositeemaline piduõhtu, tantsuks ans. „Vanaviisi“. Tasuta.

Suvekoolid 11. - 14. juulini 2017
Viru-Nigula vallas Lammasmäe puhkekeskuses:

[Akrüül- ja õlimaalimine](#)
[Joonistamine grafiitpliatsi ja pastellidega](#)
[Maalimine akvarelltehnikas](#)
[Maalimine intuiitivmeetodil](#)
[Lilleseade](#)

Registreerimine ja info: www.rahvaylikool.ee ja tel 736 1544.

Vali oma lemmik ja registreeri kohe. Tasu sees on asjatundlik ja põhjalik juhendamine, kõik toidukorrad ja mugav majutus.

Soovi korral saame kohalikele pakkuda soodushinda, kui te näiteks ei soovi majutust ja/või mõningaid toidukordasid. Palun küsige eripakkumist anneli@rahvaylikool.ee

Heade soovidega
Kaisa Hansson

Turundusjuht
Tartu Rahvaülikool
736 1541, mob 523 3116
www.rahvaylikool.ee
www.facebook.com/TartuRahvaylikool